

Yhteispalvelut

Vastuuhenkilö sivistysjohtaja Matti Hursti

Vastuualueen toiminnan kuvaus

Yhteispalveluiden vastuualue tuottaa sivistysosaston hallinto- ja opiskeluhoollon palveluja, maastouttaa kaupunkistrategiaa sekä vastaa toimialansa kehittämishankkeista ja seutuyhteistyöstä.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Vuoden 2021 toimintaa haittasi läpi vuoden koronaepidemia. Syksyllä epidemia näytti jo rauhoittuneen, mutta vuoden lopulla tilanne jälleen heikkeni. Koronaepidemian aiheuttaman ylimääräisen kuormituksen takia vähennettiin tai siirrettiin eteenpäin kiireetöntä ja ei-välttämätöntä toimintaa, esimerkiksi kehittämishankkeita. Koronan negatiivisia vaikutuksia voitiin paikata valtion korona-avustuksella, jota käytettiin kasvatus- ja opetushenkilöstön palkkaamiseen. Ylöjärven mallin kehittämistä (maksuttomat lasten ja nuorten harrastukset) jatkettiin suunnitelmallisesti.

Perusopetuksen Chromebook-projekti eteni suunnitelman mukaan. Vuoden 2022 lopussa kaikilla perusopetuksen 4.–9. oppilaalla on käytössään henkilökohtainen tietokone. Ylöjärven lukion opiskelijamäärä jatkoi kasvuaan.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitys valmistui elokuussa 2021. Työ jatkuu edelleen vuonna 2022 osana Ylöjärven kasvuohjelman laatimista. Yhteispalveluiden talousarvio alittui n. 89 000 eurolla.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021
Toiminnan laajuus: Kehittämishankkeet *yli 50 000 € ja **alle 50 000 € hankkeet, joissa ulkopuolinen rahoitus Henkilöstön määrä *sisältää oppilashuollon henkilöstön (koulukuraattorit ja koulupsykologit)	***	1 (Ylöjärven malli)	1
	17*	17	19

*** Hanketoiminta on siirtynyt muille vastuualueille

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	10 000	10 000	9 443	732	94,4
ulkoiset	10 000	10 000	9 268		92,7
sisäiset	0	0	175		0,0
Toimintakulut	-1 481 757	-1 496 757	-1 414 553	-90 264	94,5
ulkoiset	-1 407 969	-1 422 969	-1 332 705		93,7
sisäiset	-73 788	-73 788	-81 848		110,9
Toimintakate	-1 471 757	-1 486 757	-1 405 110	-89 532	94,5

Peruskoulutus

Vastuhenkilö opetuspäällikkö Tarja Suhonen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Perusopetus on opetuksen ja kasvatuksen kokonaisuus, jossa tavoitteet ja sisällöt liittyvät yhteen sekä muodostavat opetuksen ja toimintakulttuurin perustan. Perusopetusta järjestetään perusopetuslain mukaisesti vuosiluokilla 1-9. Ylöjärven kaupunki järjestää myös perusopetuslain mukaista joustavaa perusopetuksen toimintaa vuosiluokkien 7-9 yhteydessä.

Perusopetuksessa noudatetaan valtakunnallisesti yhtenäisiä perusteita siten kuin perusopetuslaissa säädetään. Opetus järjestetään oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti ja siten, että se edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä.

Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden suorittaa oppivelvollisuus ja muodostaa laaja yleissivistyksen perusta. Oppilaita ohjataan myös löytämään vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin. Oppilaille tarjotaan myös mahdollisuus saada valmiudet jatko-opintoihin.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Oppivelvollisuuden laajentuminen tarkoitti perusopetuksessa tehostettua oppilaanohjaus. Samoin uuden perusopetuslain 26 §:n mukaisessa ”lasten perusopetuksessa” suorittaminen päättyi, kun perusopetuksen oppimäärä oli suoritettu tai kun oppilas täytti 17 vuotta.

Alakoululaisten määrä väheni hieman, kun taas yläkoululaisten määrä kasvoi.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnallisena tavoitteena oli järjestää kouluilla positiivisen kannustuksen teemaviikot kaksi kertaa molempien lukukausien aikana. Tämä tavoite on toteutunut, sillä kaikki koulut toteuttivat nämä viikot, jolloin keskiarvo on tavoitteen mukaisesti neljä. Samoin kahdella koululla, Metsäkylässä ja Vahannassa pilotoitiin sähköistä positiivisen pedagogiikan materiaalia.

Positiivisen kannustusten viikoista järjestettiin syksyllä yhteiset kyselyt sekä luokkien 1-3 oppilaille että 4.-9. luokkien oppilaille. Opetuspäällikkö keräsi nämä tulokset ja jakoi tiedot kouluille. Keväällä koulut hoitivat itsenäisesti tietojen keräämisen.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021
Käyttömenot € /oppilas	8 249	8 248	8 878
Toiminnan laajuus /oppilasmäärä			
- Alakoulut	3 072	3 098	3050
- Yläkoulut	1 405	1 396	1426
Henkilöstön määrä			
Rehtorit ja opettajat	345	349	353
Kuraattorit ja koulupsylogit	6	12*	14
Toimistohenkilöstö	9	9	9
Koulunkäynninohjaajat	89	92	105
Koulu yhteisöohjaajat	1	2	**

*Aiemmin on tilinpäätöksessä ollut vain kuraattorien määrät ja nyt heidän 6 työntekijään on yhdistetty myös koulupsykologien määrä (6).

** Kouluyhteisöohjaajat kuuluvat nuorisopalveluihin.

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatulot ylittyivät hanketulojen johdosta 600 000 euroa ja menot vastaavasti 686 000 euroa. Em. lisäksi kotikuntakorvaustulot ja -menot ylittyivät ja myös henkilöstömenot arvioitua suurempien sijaiskustannusten takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	917 000	917 000	1 781 807	-864 807	194,3
ulkoiset	880 000	880 000	1 763 081		200,4
sisäiset	37 000	37 000	18 726		
Toimintakulut	-40 284 934	-40 284 934	-41 517 507	1 232 573	103,1
ulkoiset	-27 724 053	-27 724 053	-28 913 171		104,3
sisäiset	-12 560 881	-12 560 881	-12 604 336		100,3
Toimintakate	-39 367 934	-39 367 934	-39 735 700	367 766	100,9

Lukiokoulutus

Vastuhenkilö rehtori Jarkko Tuomennoro

Vastualueen toiminnan kuvaus

Lukiokoulutuksen tehtävä on antaa opiskelijalle laaja yleissivistys, jatko-opintokelpoisuus ja tulevassa työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Lisäksi koulutuksen tulee tukea opiskelijan edellytyksiä elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Ylöjärven lukion valtakunnallisena erityisenä koulutustehtävänä on yrittäjyys. Ylöjärven lukio järjestää myös Tredun Pallotien toimipisteen kaksoistutkinnon lukiokoulutuksen.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Ylöjärven lukio toimii Koulutuskeskus Valossa yhdessä Tredun ammatillisen koulutuksen, peruskoulun lisäopetuksen ja Tampereen seudun kansalaisopiston kanssa. Opiskelijamäärämme kasvu on tasoittunut voimakkaiden kasvuvuosien jälkeen ja emme pysty ottamaan tilojen puolesta lisää opiskelijoita. Syksyllä 2021 opiskelijoita lukiossa oli 514 ja kaksoistutkintoa suoritti n. 70 opiskelijaa.

Koronapandemia on vaikeuttanut opetuksen järjestämistä monella tapaa. Suurimmat haasteet lukio on kohdannut sairauspoissaolojen lisääntymisen kautta, jatkuvan epävarmuuden johdosta sekä yleiseen stressitilaan liittyvän uupumuksen muodossa. Emme ole pystyneet toteuttamaan kaikkia tavoitteitamme, koska olemme olleet matkustuskiellossa sekä vierailut ja tapatumat ovat jääneet järjestämättä.

Lukiossa aloitti syksyllä 2021 165 uutta lukiolaista, jotka kuuluvat pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin. Heidän koulutuksen osalta koulutuksen järjestäjälle tuli uusia velvollisuuksia oppimateriaalien ja tietokoneiden hankintaan liittyen.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Yritysmuutosyhteistyys. Olemme olleet isäntäkuntana hallinnoimassa #rajatontyöelämä-hanketta, joka on ESR-hanke. Sen mukana olemme vahvistaneet yrittäjyys- ja työelämävalmiuksia opetussuunnitelmassa sekä käytännön pedagogiikassa, niin yrittäjyyslinjan kuin yleislinjan opinnoissa.

Yhteisöllinen ilmapiiri. Olemme koronasta huolimatta saaneet läpiviedyksi kaikille opettajille Tiimistartti-

koulutuksen, jonka toteutti Tamk. Olemme myös ottaneet käyttöömme tiimit osana opettajien arjen yhteistoimintaa.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021
Suoritetaavoitteet			
Ylioppilaiden määrä/hylätyt	142/1,4 %	144/<4 %	150/<4%
Kaksoistutkinnon ylioppilaat /hylätyt			10/>4%
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Opetuksen käyttömenot €/opiskelija	6 662	6 350	6 860
Toiminnan laajuus			
Lukiolaisten määrä	466	481	496
Kaksoistutkintolaisten määrä	52	56	66
Henkilöstön määrä			
Päätoimiset opettajat	27	32	32
Sivutoimiset tuntiopettajat	5	3	5

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Toimintatulot ja -kulut ylittyivät hankkeiden takiat. Myös henkilöstömenot olivat arvioitua suuremmat sijaiskustannusten takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	225 000	225 000	285 306	-60 306	126,8
ulkoiset	225 000	225 000	284 900		126,6
sisäiset	0	0	406		
Toimintakulut	-3 543 126	-3 543 126	-3 687 881	144 755	104,1
ulkoiset	-2 795 560	-2 795 560	-2 942 072		105,2
sisäiset	-747 566	-747 566	-745 809		99,8
Toimintakate	-3 318 126	-3 318 126	-3 402 575	84 449	102,5

Koululaisten iltapäivätoiminta

Vastuhenkilö iltapäivätoiminnan palvelupäällikkö Birgitta Korkala

Vastualueen toiminnan kuvaus

Koululaisten iltapäivätoiminnan järjestäminen koulupäivien jälkeen 1. ja 2. luokan oppilaille sekä erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille pääsääntäisesti 3. luokkaan saakka sekä koululaisten kesän päiväleirien järjestäminen.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Koronaepidemiasta johtuen lapsiryhmät jäivät tavallista pienemmiksi, mutta haasteet yksittäisillä lapsilla kasvoivat niin, että ohjausresurssia tarvittiin enemmän.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Lasten hyvinvoinnin edistäminen huomioitu toimintasuunnitelmassa.

Toimintasuunnitelmassa kiinnitetty huomiota lasten liikunnan ja liikkeen määrään.

Liikunnallisia leikkejä toteutettu päivittäin. Yhteistyötä jatkettu myös ruokahuollon kanssa.

Iltapäivätoiminnalla ja ruokahuollolla yhteinen ruokakasvatusryhmä, jossa kehitetään lasten terveellistä ravitsemusta.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021
Suoritetaavoitteet			
Toiminnassa olevien lasten määrä			
- kaupunki	287	245	262
- seurakunta	136	140	120
- YMCA	89	79	60
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Kustannukset vuodessa € /oppilas	1 478	1 790	1 800
Henkilöstön määrä			
- kokoaikainen	1	1	1
- osa-aikainen	25	23	23

Merkittävät poikkeamat talousarviosta -

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	351 000	351 000	358 710	-7 710	102,2
ulkoiset	216 000	216 000	237 230		109,8
sisäiset	135 000	135 000	121 479		
Toimintakulut	-1 189 041	-1 189 041	-1 154 482	-34 559	97,1
ulkoiset	-930 604	-930 604	-893 191		96,0
sisäiset	-258 437	-258 437	-261 291		101,1
Toimintakate	-838 041	-838 041	-795 772	-42 269	95,0

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö varhaiskasvatuksen johtaja Kirsi Lahtinen

Vastualueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat; päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta. Varhaiskasvatus palveluun sisältyy myös esiopetus.

Lain mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Varhaiskasvatuspalvelut koostuvat kunnallisesta ja kunnan hankkimasta, palvelusetelillä järjestetystä varhaiskasvatuksesta. Varhaiskasvatuksen järjestelmään sisältyy myös kotihoidontuki.

Vuonna 2021 kunnallisia hallinnollisia varhaiskasvatuskokonaisuuksia oli 12 ja kunnallisia perhepäivähoitajia oli 9. Avointa varhaiskasvatusta järjestettiin yhdessä toimipisteessä. Yksityisiä palveluseteliyksiköitä oli viisi ja yksityisiä perhepäivähoitajia kuusi ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia. Työsopimussuhteisia, perheen palkkaamia hoitajia oli 2. Ostopalveluna hankittiin ruotsinkielistä varhaiskasvatusta sekä suomenkielistä ja englanninkielistä esiopetusta. Vuoden 2021 lopussa noin 20 % varhaiskasvatukseen osallistuneista lapsista oli yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset

Alle kouluikäisten lasten määrä Ylöjärven asukkaista on laskenut ja myös varhaiskasvatuksen osallistuvien lasten määrä on laskenut vuodesta 2020. Korona-aika on vaikeuttanut lasten varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen osallistumisen ennakoitavuutta, koska poissaolojen määrä on lisääntynyt ja kesto pidentynyt.

Toiminnan painopistealueiden toteutuminen

Toiminnallisena tavoitteena oli kestävä elämäntavan käsikirjan jalkauttaminen. Varhaiskasvatuksessa on käytössä kestävä elämäntavan käsikirja, jonka avulla kasvattajat perehtyvät kestävä elämäntavan materiaaliin ja vievät oppimaansa arjen toimintaan lasten kanssa. Päiväkotien kestävästä kehityksestä vastaavat työntekijät arvioivat ja kehittävät työyhteisönsä kestävä elämäntavan toimintatapaa arjessa.

Varhaiskasvatuksessa vahvistetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Varhaiskasvatuksen henkilöstö toteuttaa itsearvioinnin, joka käydään läpi päiväkotien ja perhepäivähoitajien tiimeissä.

Toiminnan tunnusluvut

	TP2019	TP2020	TP2021
0-6 v lapset % asukkaista	8,9	8,5	8,4
Suoritettavatavoitteet (lasten lukumäärä 31.12.)			
Päiväkodit	1 713	1 618	1 568
Perhepäivähoito	59	43	35
Avoin varhaiskasvatus	71		13
Ostopalvelut	19	18	16
Palveluseteli	341	337	352
Lasten kotihoidontuki	452	397	263
Yksityisen hoidon tuki	58	61	43
Osittainen hoitoraha/Joustava hoitoraha	195	163	176

	TP2019	TP2020	TP2021
Tehokkuustavoitteet/taloudellisuustavoitteet			
Käyttöaste			
Päiväkodit	86	83	80
Henkilöstön määrä	398	395	395

Merkittävät poikkeamat talousarviosta

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot alittuivat asiakasmaksulain muutoksen takia.

Talous

	Talousarvio	Ta+muutos	Toteutunut	Poikkeama muutoksen jälkeen	Toteutunut %
Toimintatulot	2 485 000	2 485 000	2 418 436	66 564	97,3
ulkoiset	2 485 000	2 485 000	2 422 484		97,5
sisäiset	0	0	-4 048		
Toimintakulut	-27 541 648	-27 560 744	-27 573 016	12 272	100,0
ulkoiset	-21 448 499	-21 467 595	-21 453 459		99,9
sisäiset	-6 093 149	-6 093 149	-6 119 557		100,4
Toimintakate	-25 056 648	-25 075 744	-25 154 580	78 836	100,3